

طرح تشدید مجازات اسیدپاشی و حمایت از بزه‌دیدگان ناشی از آن (اعاده شده از شورای نگهبان)

متن مصوبه (۱۳۹۸/۰۳/۲۲)	نظر شورا (۱۳۹۸/۰۴/۱۲)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۸/۰۶/۲۳)
<p>ماده ۱- هرکس عمداً با پاشیدن اسید یا هر نوع ترکیبات شیمیایی دیگر، با هر میزان غلظت موجب جنایت بر نفس و عضو شود در صورت مطالبه از ناحیه مجنی‌علیه یا ولی دم حسب مورد با رعایت شرایط مقرر در کتاب قصاص، به قصاص نفس یا عضو محکوم می‌شود.</p> <p>تبصره ۱- ریختن اسید یا سایر ترکیبات شیمیایی بر روی فرد، فرو بردن اعضای بدن در درون اسید و اعمالی نظیر آن در حکم اسیدپاشی است.</p> <p>تبصره ۲- در مواردی که اسیدپاشی به قصد ارباب و ایجاد ناامنی در جامعه باشد به نحوی که موجب ناامنی در محیط شود، افساد فی الارض محسوب و به مجازات آن محکوم می‌شود.</p>	<p>۱- در ماده ۱ ،</p> <p>۱_۱- از آنجا که روشن نیست آیا مجازات شامل جنایت به منافع نیز می‌گردد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.</p> <p>۱_۲- اطلاق مجازات تبصره ۲، در غیر از موارد و قیود ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی، خلاف موازین شرع شناخته شد.</p>	<p>در ماده (۱) عبارت «جنایت بر نفس و عضو» به عبارت «جنایت بر نفس، عضو یا منفعت» اصلاح می‌شود.</p> <p>در تبصره (۲) ماده (۱) بعد از عبارت «اسید پاشی» عبارت «به قصد ارباب و ایجاد ناامنی در جامعه باشد به نحوی که موجب ناامنی در محیط شود»، حذف و عبارت «مشمول مقررات ماده (۲۸۶) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ باشد» اضافه می‌شود.</p>
<p>ماده ۲- هرگاه شخصی مرتکب جرم موضوع این قانون شود و مجازات آن قصاص نباشد یا به هر علتی مانند فرار مرتکب یا مصالحه اولیای دم، قصاص اجراء نشود، مرتکب علاوه بر پرداخت دیه یا ارش مطابق مقررات مربوطه، به ترتیب زیر مجازات می‌شود:</p> <p>الف- در جنایت بر نفس و جنایت منجر به تغییر شکل دائمی صورت بزه‌دیده به حبس تعزیری درجه یک؛</p> <p>ب- در جنایتی که میزان دیه آن بیش از نصف دیه کامل باشد، به حبس تعزیری درجه دو؛</p> <p>پ- در جنایتی که میزان دیه آن از یک‌سوم تا نصف دیه کامل باشد، به حبس تعزیری درجه سه؛</p> <p>ت- در جنایتی که میزان دیه آن تا یک‌سوم دیه کامل باشد، به حبس تعزیری درجه چهار؛</p> <p>تبصره ۱- به منظور حمایت از بزه‌دیدگان موضوع این قانون در مواردی که به علت مرگ یا فرار، دسترسی به مرتکب ممکن نیست، دیه از اموال وی و در صورت نداشتن مال یا کافی نبودن آن، تمام یا باقیمانده دیه از بیت‌المال پرداخت می‌شود. همچنین در مواردی که مرتکب شناسایی نشود، دیه از بیت‌المال پرداخت می‌شود.</p> <p>تبصره ۲- هرگاه پس از دریافت دیه از بیت‌المال، مرتکب دستگیر شود، حق قصاص برای بزه‌دیده یا اولیای دم محفوظ است لیکن بیت‌المال با توجه به امکانات مالی بزه‌دیده یا اولیای دم، حق رجوع به آنها را دارد.</p>	<p>۲- در ماده ۲ ،</p> <p>۲_۱- ذکر عبارت «فرار مرتکب» با توجه به مجازات‌های ذکر شده (حبس) ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.</p> <p>۲_۲- در فرض مصالحه اولیای دم، منظور از تکلیف پرداخت دیه و ارش روشن نیست؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.</p> <p>۲_۳- تبصره‌های ۱ و ۲، مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.</p>	<p>در صدر ماده (۲) بعد از عبارت «یا به هر علتی مانند» عبارت «فرار مرتکب یا» حذف و بعد از عبارت «پرداخت دیه یا ارش» عبارت «یا وجه‌المصالحه حسب مورد» اضافه می‌شود.</p> <p>تبصره‌های (۱) و (۲) ماده (۲) حذف و یک تبصره به شرح زیر جایگزین شد:</p> <p>تبصره- در مواردی که به علت مرگ یا فرار، دسترسی به مرتکب اسیدپاشی ممکن نباشد طبق مقررات مواد (۴۳۵) و (۴۷۴) قانون مجازات اسلامی عمل می‌شود.</p>
<p>ماده ۳- در مورد جرائم موضوع این قانون و شروع به آن، مقررات مربوط به آزادی مشروط، تعویق، تعلیق و تخفیف مجازات قابل اعمال نیست مگر آنکه بزه‌دیده یا اولیای دم نسبت به مجازات تعزیری مرتکب نیز اعلام گذشت کرده باشند که در این صورت دادگاه می‌تواند مجازات مرتکب را یک درجه تخفیف دهد.</p>	<p>۳- در ماده ۳، اطلاق تعویق اجرای مجازات در مواردی که شرعاً تعویق لازم است، اشکال دارد.</p>	<p>در ماده (۳) بعد از عبارت «آزادی مشروط» کلمه «تعویق» حذف می‌شود.</p>

مواد (۲۸۶)، (۴۳۵) و (۴۷۴) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۲۸۶ - هرکس به طور گسترده، مرتکب جنایت علیه تمامیت جسمانی افراد، جرایم علیه امنیت داخلی یا خارجی کشور، نشر اکاذیب، اختلال در نظام اقتصادی کشور، احراق و تخریب، پخش مواد سمی و میکروبی و خطرناک یا دایرکردن مراکز فساد و فحشا یا معاونت در آنها گردد به گونه‌ای که موجب اختلال شدید در نظم عمومی کشور، ناامنی یا ورود خسارت عمده به تمامیت جسمانی افراد یا اموال عمومی و خصوصی، یا سبب اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع گردد مفسد فی الارض محسوب و به اعدام محکوم می‌گردد.

تبصره - هرگاه دادگاه از مجموع ادله و شواهد قصد اختلال گسترده در نظم عمومی، ایجاد ناامنی، ایراد خسارت عمده و یا اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع و یا علم به مؤثر بودن اقدامات انجام شده را احراز نکند و جرم ارتكابی مشمول مجازات قانونی دیگری نباشد، با توجه به میزان نتایج زیانبار جرم، مرتکب به حبس تعزیری درجه پنج یا شش محکوم می‌شود.

ماده ۴۳۵ - هرگاه در جنایت عمدی، به علت مرگ یا فرار، دسترسی به مرتکب ممکن نباشد با درخواست صاحب حق، دیه جنایت از اموال مرتکب پرداخت می‌شود و در صورتی که مرتکب مالی نداشته باشد در خصوص قتل عمد، ولی دم می‌تواند دیه را از عاقله بگیرد و در صورت نبود عاقله یا عدم دسترسی به آنها یا عدم تمکن آنها، دیه از بیت‌المال پرداخت می‌شود و در غیرقتل، دیه بر بیت‌المال خواهد بود. چنانچه پس از اخذ دیه، دسترسی به مرتکب جنایت اعم از قتل و غیرقتل، ممکن شود در صورتی که اخذ دیه به جهت گذشت از قصاص نباشد، حق قصاص حسب مورد برای ولی دم یا مجنی علیه محفوظ است، لکن باید قبل از قصاص، دیه گرفته شده را برگرداند.

ماده ۴۷۴ - در جنایت شبه عمدی در صورتی که به دلیل مرگ یا فرار به مرتکب دسترسی نباشد، دیه از مال او گرفته می‌شود و در صورتی که مال او کفایت نکند از بیت‌المال پرداخت می‌شود.